

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA – WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

I. Podstawa prawna do opracowania Przedmiotowych Zasad Oceniania:

1. Rozporządzenia MEN w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych
2. Statut Szkoły
3. Wewnątrzszkolny System Oceniania Szkoły Podstawowej nr 18 w Koszalinie
4. Podstawy programowe w roku szkolnym 2018/2019:
 - ✓ z dn. 14 lutego 2017r. – klasy VIII
 - ✓ z dn. 27 sierpnia 2012r.- klasy III gimnazjalne

Nauczanie historii odbywa się według programów:

- ✓ klasy VIII - „Dziś i jutro”- program nauczania ogólnego wiedzy o społeczeństwie dla szkoły podstawowej autorstwa Barbary Furman.
Wykorzystujemy podręczniki Wydawnictwa Nowa Era pt. „Dziś i jutro”.
- ✓ Klasy III gimnazjalne - „Dziś i jutro”- program nauczania ogólnego wiedzy o społeczeństwie w klasach I–III gimnazjum.
Wykorzystujemy podręczniki Wyd. Nowa Era pt. „Dziś i jutro” autorstwa T. Kowalewskiej.

Programy realizowane są w następującym wymiarze godzin:

- ✓ klasy VIII - 2 godziny lekcyjne tygodniowo,
- ✓ klasy III gimnazjalne- 1 godzina lekcyjna tygodniowo.

Wiedza o społeczeństwie jest przedmiotem o charakterze interdyscyplinarnym, którego celem jest przygotowanie uczniów do świadomego życia w społeczeństwie. Ze względu na specyfikę problematyki, ocena z wiedzy o społeczeństwie uwzględnia przede wszystkim aktywność ucznia.

W związku z powyższym ocenając bierzemy pod uwagę szczególnie:

- a) aktywne uczenie się poprzez działanie, a więc nabycie umiejętności w zakresie uczenia się, myślenia, poszukiwania, doskonalenia się, komunikowania i współpracy,
- b) wiedzę merytoryczną.

II. Cele oceniania wewnątrzszkolnego

1. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
2. Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju i motywowanie go do dalszej pracy.
4. Dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
5. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

III. Narzędzia pomiaru osiągnięć uczniów.

1. Ocena osiągnięć uczniów odbywa się za pomocą następujących narzędzi:
 - odpowiedzi ustnych,
 - sprawdzianów,
 - prac domowych – w tym referatów,
 - prac długoterminowych – projektów,
 - przygotowania do lekcji,
 - aktywności,

- pracy w grupie,
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego.

IV. Wymagania programowe

Wymagania programowe na poszczególne oceny: konieczne, podstawowe, rozszerzające i dopełniające.

Ocena niedostateczna

Ocenę tę uzyskuje uczeń, który nie spełnia wymogów na ocenę dopuszczającą.

Ocena dopuszczająca (K)

Ocenę tę uzyskuje uczeń, który zna/ rozumie/ poprawnie stosuje/wyjaśnia/umie :

- reguły postępowania w grupach,
- reguły prawa i praworządności,
- etapy rozwoju psychofizycznego człowieka.
- pojęcie społeczeństwa, narodu i państwa,
- istotę samorządności,
- istotę wymagań stawianych przed człowiekiem,
- swoje związki z narodem i ojczyzną,
- rozróżnić postępowania zgodne i niezgodne z obowiązującymi zasadami,
- określić swoje miejsce w społeczeństwie,
- określić swoje prawa i obowiązki.

Ocena dostateczna – wymagania na ocenę dopuszczającą i dodatkowo (K+P)

Ocenę tę uzyskuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dopuszczającą i dodatkowo zna/ rozumie/ poprawnie stosuje/wyjaśnia/umie:

- zasady demokracji,
- pojęcia dotyczące symboliki narodowej,
- zasady funkcjonowania demokracji,
- pojęcia obywatelstwa, patriotyzmu,
- mechanizmy funkcjonowania samorządu lokalnego,
- rozpoznać sytuacje zagrażające bezpieczeństwu,
- podmiotowo traktować innych,
- określić przejawy poczucia obywatelstwa: patriotyzm w życiu codziennym,
- wskazać na funkcjonowanie procedur demokratycznych w otaczającym go świecie.

Ocena dobra – wymagania na ocenę dostateczną i dodatkowo (K+P+R)

Ocenę tę uzyskuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dostateczną i dodatkowo zna/ rozumie/ poprawnie stosuje/wyjaśnia/umie:

- zmiany emocjonalne zachodzące na różnych etapach życia człowieka,
- procedury obowiązujące w samorządzie terytorialnym i szkolnym,
- czynniki narodo- i państwowotwórcze, zasady komunikowania się i asertywności,
- funkcje rodziny,
- mechanizmy funkcjonowania społeczeństwa,
- konieczność istnienia państwa,
- podstawowe problemy swojego regionu i swojej szkoły,
- potrzebę aktywności społecznej i odpowiedzialności za wspólne dobro.
- określić swoją tożsamość,
- wpływać na zachowanie grupy rówieśniczej,
- regulować swoje kontakty i relacje z otoczeniem,

- bronić własnych praw oraz praw innych ludzi,
- ustalić hierarchię własnych potrzeb,
- określić relacje państwo – obywatel,
- prezentować postawę tolerancji,
- formułować oczekiwania wobec rodziny.

Ocena bardzo dobra –wymagania na ocenę dobrą i dodatkowo (K+P+R+D)

Ocenę tę uzyskuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę dobrą i dodatkowo zna/ rozumie/ poprawnie stosuje/wyjaśnia/umie:

- normy moralne obowiązujące w życiu publicznym,
- strukturę samorząd terytorialnego,
- swoje miejsce w procedurach demokratycznych,
- swoje prawa i obowiązki,
- znaczenie tolerancji oraz prawa do prezentowania własnych poglądów,
- przemiany zachodzące w społeczeństwie polskim,
- istotę społeczeństwa obywatelskiego,
- aktywnie uczestniczyć w pracach samorządu,
- kontrolować własne postępowanie, podejmować decyzje, wygłaszać poglądy,
- interpretować różne źródła informacji,
- rozwiązywać problemy, kreować działalność samorządu,
- ocenić dorobek własnego narodu i kontakty z innymi państwami,
- ocenić otaczającą go rzeczywistość.

Ocena celująca (K+P+R+D)

Ocenę tę uzyskuje uczeń, który spełnił wymagania na ocenę bardzo dobrą i dodatkowo zna/ rozumie/ poprawnie stosuje/wyjaśnia/umie:

- problemy kraju i świata,
- procedury dochodzenia swoich praw,
- potrzebę reagowania na zło,
- krytycyzm wobec otaczającej rzeczywistości,
- potrzebę wyrażania własnych emocji, oczekiwań i potrzeb,
- samodzielnego dokonywania wyborów i podejmowania decyzji,
- określić swoją tożsamość kulturową,
- samodzielnie realizować projekty i przedsięwzięcia,
- odważnie głosić swoje poglądy,
- zdecydowanie reagować na zło,
- rozwiązywać konflikty i szukać ich źródeł.

VI. Formami oceny wiedzy i umiejętności ucznia z przedmiotu wiedza o społeczeństwie są : odpowiedzi ustne; aktywność i ćwiczenia na lekcji; prace domowe uczniów; referaty – indywidualne i zespołowe; kartkówki (czas pisania do 15 minut; obejmują wiadomości z trzech ostatnich lekcji); praca w grupach; praca z tekstem źródłowym; praca z ikonografią; uczestnictwo i zajmowanie wysokich miejsc w konkursach wiedzy o społeczeństwie i pokrewnych; powtórzenia ustne z całych działów; referaty, prace klasowe i sprawdziany (czas pisania od 30 do 45 minut; obejmują wiadomości z całego działu programu; praca zapowiedziana jest co najmniej tydzień wcześniej); prace dodatkowe np.: ćwiczenia pisemne, scenki.

VII. Zasady oceniania:

- Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości.
- Każdy uczeń powinien otrzymać w semestrze minimum trzy oceny cząstkowe

- Prace klasowe, krótkie sprawdziany i odpowiedzi ustne są obowiązkowe
- Nie ma możliwości poprawy ocen na tydzień przed klasyfikacją
- Każdy uczeń może raz poprawiać oceny od 1 do 4, ale maksymalnie do dwóch tygodni od ich otrzymania (chyba, że ma usprawiedliwioną dłuższą nieobecność w szkole np. był w szpitalu lub chorował - wtedy czas na poprawę, liczy się od jego powrotu do szkoły)
- Uczeń który opuścił więcej niż 50% lekcji może być nieklasyfikowany
- Uczeń ma prawo dwukrotnie w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy prac klasowych i powtórzeń)
- Uczeń nieobecny na sprawdzianie lub teście zobowiązany jest do zaliczenia w/w w terminie uzgodnionym z nauczycielem
- Osiągnięte sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych wpływają na podwyższenie oceny z przedmiotu i uzyskanie oceny celującej na koniec roku
- Oceny uzyskane zgodnie z przedmiotowym systemem oceniania nie mogą być zmieniane drogą administracyjną
- Uczeń ma prawo zgłosić dyrektorowi szkoły fakt naruszania przez nauczyciela przedmiotowego systemu oceniania
- Wszelkie kwestie nieuregulowane przedmiotowym systemem oceniania rozstrzyga nauczyciel, a kwestie sporne dyrektor szkoły
- Rodzic ma prawo wglądu do pracy klasowej na terenie szkoły w czasie dni otwartych, zebrań lub w uzgodnionym wcześniej z nauczycielem przedmiotu terminie.

VIII. Kryteria oceny prac pisemnych :

0 % - 29 % uzyskanych punktów – **niedostateczny**

30 % - 49 % punktów – **dopuszczający**

50 % - 69 % uzyskanych punktów - **dostateczny**

70 % - 85 % uzyskanych punktów – **dobry**

86 % - 97 % uzyskanych punktów – **bardzo dobry**

98 % - 100 % uzyskanych punktów – **celujący**

U w a g a ! Jeżeli w zestawie jest zadanie na stopień „ celujący „ – to otrzymuje go uczeń, który uzyskał przynajmniej 86 % wszystkich punktów i rozwiązał zadanie dodatkowe spełniające wymogi poziomu wykraczającego.

Uczeń, który z powodu usprawiedliwionej nieobecności (choroby, wypadku losowego) nie pisał pracy klasowej w wyznaczonym terminie, zobowiązany jest w ciągu dwóch tygodni w porozumieniu z nauczycielem ją napisać.

Każdy uczeń zobowiązany jest do estetycznego prowadzenia zeszytu przedmiotowego/ zeszytu ćwiczeń, w którym zamieszcza notatki z lekcji i zadania domowe. Zeszyt będzie kontrolowany przez nauczyciela pod względem systematyczności prowadzenia notatek, odrabiania zadań domowych i poprawności ortograficznej. Za prowadzenie zeszytu przedmiotowego może być wystawiana ocena.

IX. Ocenianie odpowiedzi ustnych

1. Przy ocenianiu odpowiedzi nauczyciel bierze pod uwagę następujące czynniki:

- umiejętność zanalizowania tematu,
- sformułowana głównej myśli,
- logiczne uzasadnienie własnego stanowiska,
- umiejętność selekcjonowania materiału,

- fakty mieszczące się w programie,
- fakty wykraczające poza program,
- umiejętność formułowania wniosków
- synteza i ocena,
- styl wystąpienia
- samodzielność i płynność wypowiedzi,
- bogate słownictwo.

Uczeń może otrzymać ocenę celującą za samodzielne przemyślenia.

2. Praca domowa w zależności od potrzeb. Oceniamy słownie lub stopniem, następujące umiejętności:

- poprawność merytoryczna,
- kompletność pracy,
- oryginalność,
- samodzielność.

Ocenie podlegają: pomysłowość rozwiązania, poprawność rzeczowa, umiejętność prezentacji (w przypadku prac ustnych), zgodność z poziomem wymagań.

3. Praca w grupach w zależności od potrzeb. Kryteria oceny :

- wyczerpanie zagadnienia,
- poprawność merytoryczna,
- wkład własny w opracowaniu tematu,
- oryginalność metod i środków,
- warstwa ikonograficzna,
- umiejętność prezentacji na forum klasy.

Bierze się pod uwagę: precyzyjność, stopień zaangażowania, efektywność, czas jej wykonania.

4. Projekt w zależności od potrzeb. Oceniana będzie poprawność merytoryczna i estetyczna przygotowanego projektu oraz wkład pracy poszczególnych uczniów.

Ocenie podlega: zaangażowanie, systematyczność, samodzielność, korzystanie z materiałów źródłowych.

5. Referaty – indywidualne i grupowe (w zależności od potrzeb). Przy referatach indywidualnych – samodzielność, przy grupowych – wkład pracy poszczególnych uczniów.

X. Częstotliwość pomiaru osiągnięć:

- prace klasowe (czas pisania od 30 do 45 minut) - 1- 2 w semestrze,
- sprawdziany, kartkówki (10- 15 min.)- zależnie od potrzeb,
- odpowiedzi ustne - co najmniej 1 w każdym semestrze,
- prace długoterminowe - zależne od potrzeb,
- prace domowe (pisemne lub ustne)- w zależności od potrzeb.

XI. Obserwacja ucznia uwzględniająca:

- przygotowanie do lekcji,
- prowadzenie zeszytu,
- wypowiedzi na lekcji,
- praca w grupie,
- posługiwanie się pomocami naukowymi (mapy, tablice graficzne, atlasy, słowniki itp.). Oceny mogą być różnicowane dodatkowo poprzez stosowanie znaków "+" i "-".

XII. Kryteria oceny semestralnej:

Do wyliczenia oceny końcoworocznej bierzemy pod uwagę wszystkie oceny z całego roku szkolnego.

Ocena semestralna/ końcoworoczna wystawiana będzie w oparciu o średnią arytmetyczną ważoną.

Współczynnik ważności oceny:	Ocena uzyskana za:
Waga 5	- praca klasowa/ test - sprawdzian - uczestnictwo i zajmowanie wysokich miejsc w konkursach
Waga 3	- kartkówka - odpowiedź ustna - praca na lekcji - ćwiczenia na lekcji
Waga 2	- aktywność - praca w grupach - praca domowa - prace dodatkowe, referaty - zeszyt/ zeszyt ćwiczeń

$$O = \frac{W_1 \cdot O + W_2 \cdot O + \dots + W_n \cdot O_n}{W_1 + W_2 + \dots + W_n}$$

gdzie O- ocena semestralna; W_n – waga oceny częściowej; O_n - ocena częściowa (danej wagi). W przypadku oceny semestralnej przyjmuje się:

„+”- jako + 0,5 pkt. np. 4+ to jest 4,50

„-”- jako – 0,25 pkt. np. 4 – to jest 3,75

Średnia ocen na poszczególne oceny szkolne (semestralne/ końcowo roczne):

- ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który uzyskał średnią ocen poniżej **1,74**
- ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który uzyskał średnią ocen pomiędzy **1,75-2,74**
- ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który uzyskał średnią ocen pomiędzy **2,75-3,74**
- ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który uzyskał średnią ocen pomiędzy **3,75-4,74**
- ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który uzyskał średnią ocen pomiędzy **4,75-5,40**
- ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który uzyskał średnią ocen powyżej **5,40** lub uzyskał bardzo dobre wyniki w konkursach historycznych szkolnych i pozaszkolnych.

XIII. Ubieganie się o wyższą niż przewidywana ocena semestralna lub roczna.

1. Uczeń może ubiegać się o wyższą niż przewidywana ocena semestralna lub roczna na zasadach określonych w Statucie Szkoły.

2. Uczeń we wniosku zobowiązany jest określić ocenę, o jaką chce się ubiegać.

3. Nauczyciel przygotowuje sprawdzian pisemny (czas trwania sprawdzianu: 45 minut), który zawiera umiejętności i wiadomości na wskazaną przez ucznia ocenę. Uczeń, aby uzyskać wyższą ocenę musi z punkowanego sprawdzianu uzyskać minimum 90% punktów).

XIV. Egzamin poprawkowy, klasyfikacyjny

Egzamin poprawkowy (klasyfikacyjny) przeprowadzany jest w dwóch częściach:

- ✓ część pisemna (trwa 30- 45 minut), zawiera zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności na wszystkie oceny,
- ✓ część ustna zawiera zestaw trzech pytań

Ocena z egzaminu poprawkowego (klasyfikacyjnego) ustalana jest na podstawie wypowiedzi ucznia w obydwu częściach egzaminu, według procentowej punktacji: ocena celujący od 98% do 100% punktów; ocena bardzo dobry od 86% do 97% punktów; ocena dobry od 70% do 85% punktów; ocena dostateczny od 50% do 69% punktów; ocena dopuszczający od 30% do 49% punktów.

XV. Dostosowanie Przedmiotowych Zasad Oceniania z wiedzy o społeczeństwie do możliwości uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi.

1. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

2. Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia posiadającego opinię poradni psychologiczno- pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się.

3. W stosunku wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści.

Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne.

Np., jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepytac ustnie z tego zakresu materiału. Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze.

Dostosowanie wymagań w zakresie formy:

- Krótkie i proste polecenia, czytanie polecenia zadania na głos, objaśnianie dłuższych poleceń.
- Inne rodzaje dysfunkcji – ocenianie zgodnie ze wskazaniem poradni.

Uczeń ze sprawnością intelektualną niższą od przeciętnej

W przypadku tych dzieci konieczne jest dostosowanie zarówno w zakresie formy, jak i treści wymagań. Obniżeniu wymagań, które obejmują jednak wiadomości i umiejętności określone podstawą programową. Poprawa prac klasowych odbywać się będzie przy pomocy nauczyciela.

Zastosowanie metod ułatwiających opanowanie materiału. Wymagania co do formy mogą obejmować między innymi:

- omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności,
- pozostawiania więcej czasu na jego utrwalenie,
- podawanie poleceń w prostszej formie,
- unikanie trudnych, czy bardzo abstrakcyjnych pojęć,
- częste odwoływanie się do konkretnego przykładu,
- unikanie pytań problemowych, przekrojowych,

- wolniejsze tempo pracy,
- szerokie stosowanie zasady pogładowości,
- odrębne instruowanie dzieci,
- zadawanie do domu tyle, ile dziecko jest w stanie wykonać samodzielnie.